

atd. S tímto problémem je i v naší zemi velice spjatá korupce. Dalším jevem, který má přímou souvislost s již zmiňovanými formami agresivního jednání, je „nebezpečné pronásledování“ (stalking). Definuje co je a co není stalking, a uvádí zákonné řešení tohoto problému. Sekot ukazuje na kriminální činy páchané dospělou populací, ale nezapomíná ani na kriminalitu, která je spojována zejména s naší mládeží. Do této kategorie řadí vandalismus a sprejerství. Odhaluje též motivy těchto činů a dává je do vzájemných souvislostí. V závěru kapitoly připomíná autor i otázku ilegální imigrace.

Práce, o níž referujeme, bude sloužit jako vzdělávací text, který rozšiřuje možnosti jak řešit tuto problematiku. Jedinou výtkou, kterou bych mohl uvést po přečtení práce, je složitost autorova jazyka v některých pasážích. Určitě by práci prospělo více praktických příkladů a vizuální podpora v některých částech textu, a to tabulkami, grafy a obrázky.

I tak je celkový dojem z publikace velice pozitivní a domnívám se, že jako studijní materiál bude pro studenty velkým přínosem.

T. POSPÍŠIL

* Masarykova univerzita, Fakulta sportovních studií, Brno 2010, 195 s.

Kreuzwege des Denkens*

K osmdesátinám filozofa a integrálního antropologa prof. PhDr. DrSc. Karla Máchy (narozeného 2. 1. 1931 v Dirmé), exulanta žijícího od roku 1978 v Mnichově, vydal a uvedl prof. Dr. Dr. Heinz Kimmertle sborník *Kreuzwege des Denkens*. Čtenáři se mohou ptát proč píše o tomto sborníku recenzi pro brněnskou *Universitas*. Nuže proto, že K. Mácha je částečně Brňanem – přes matku, která v mládí byla sluzkou na Pekařské, on sám byl v roce 1962 na brněnské univerzitě habilitován na docenta filozofie a Moravská zemská knihovna v Brně mu vydala poslední svazky *Glaube und Vernunft* (...), sborník k sedmdesátinám *Filozof českých duchovních dějin* (...) a výběr z děl *Hledám člověka. Z filozofických prací Karla Máchy*.

Vzhledem k tomu, že K. Mácha dostal v roce 1970 z politických důvodů zákaz výuky a publikování (navíc je od roku 1978 mimo vlast) – a je tedy české veřejnosti mimo její zorné pole -, myslím, že je třeba ho stručně představit: Vystudoval postupně filozofii, politologii, historii, sociologii a antropologii a stal se PhDr., CSc., doc., prof. a DrSc. a děkanem Fakulty sociálních věd na KU, v emigraci pak hostujícím profesorem v Mnichově, v New Yorku a jinde. V roce 1990 byl rehabilitován prezidentem Václavem Havlem jako profesor filozofie na KU. – Z jeho více než pěti set publikací lze uvést aspoň: *Ke kritice buržoazního individualismu* (1960), *Etika a dnešek* (spolu s M. Marušíakem 1960), *Problém člověka* (1965), *Sto tezí o integrální antropologii* (česky v samizdatu 1979, pak v několika jazycích v cizině), několiksvazkové dílo *Glaube und Vernunft. Die Böhmisches Philosophie in geschichtlicher Übersicht* (1985-1998), *Nietzscheniana* (1985-1988), *Der zweite Tod* (1987), minitriologie *Cartesius, J. J. Rousseau, Giordano Bruno* (zakončeno 1993); vydal též pamětní spis pro prof. Tomáše Špidlíka *Geist und Erkenntnis* (1985).

O K. Máchovi byly vydány dva sborníky k jeho šedesátinám, tři sborníky k jeho sedmdesátinám a teď – jeden – k jeho osmdesátinám.

Protože o jeho životě a díle bylo solidně pojednáno ve sborníku *Filozof českých duchovních dějin. K sedmdesátinám profesora Karla Máchy* (Brno, Moravská zemská knihovna 2001, 249 s.) brněnskými filozofy, etikem a literární historičkou, podrobně chronologicky pak v oddělech *Domov 1930-1978* a *Svět 1978-1999* Antonínem Jeřábekem a Miroslavem Resslererem (a v dalších – německých – sbornících k jeho předchozím jubilejím), (mimoходом: je škoda že vynikající sborník Brňanů nebyl přeložen do němčiny) nezbylo vydavateli sborníku k jeho osmdesátinám nic jiného než zvolit pojetí jiné. Toto pojetí se netýká Máchova života a díla (i když na s. 5 je foto „Prof. PhDr. et Dr.Sc. Karel Mácha mit Lebensgefährtin Blanka Frisch-Béji, MA, und Ministerpräsident Dr. Thomas Goppel bei der Verleihung des Bundesverdienstkreuzes“ (2007) a na s. 251 jeho medailon, přeložený na zadní straně obálky knihy do angličtiny), nýbrž

jde o řadu příspěvků – jakoby „dárků“ – k poc-
tě a radosti jubilanta.

Z patnácti statí se jedny týkají obecných
otázek filozofie, teologie a věd (T. Špidlík,
R. Čemus, J. K. Schlageter, W. Schirmacher,
S. Bonk). Druhé se zabývají jednotlivými filo-
zofy (E. Wachendorff Nietzsche, Poláci
C. Glombik Euckenem a T. Guž Tomášem
Akvinským, Jihoslovan R. Neškovič Feuerba-
chem). Třetí se vztahují k výtvarnému umění
a k jednotlivým umělcům (H. Kimmerle, Čech
M. Grygar, W. Schlott). Další se zaměřují na
poezii (H. Gröger a B. Schapiro). Sborník uza-
vívá Blanka Frisch-Béji Máchovým medailo-
nem a výběrovou bibliografií. (Podrobnější
bibliografie je v brněnském sborníku *Filosof
českých duchovních dějin*.) Na konci je připo-
jen seznam autorek a autorů s údaji na případ-
ný kontakt.

Vydavatel H. Kimmerle v úvodu píše, že
myšlenkové pochody jeho a Máchovy se po-
zoruhodným způsobem křížily (odtud i název
sborníku): Mácha začal jako marxista a přiklo-
nil se posléze ke křesťanské víře, zatímco
H. Kimmerle byl zprvu věřícím křesťanem a
později se přiblížil k marxismu. Přesto těžiš-
tům v jejich vztazích bylo to, co je spojovalo
(téma „Věra a rozum“ a integrální antropolo-
gie).

Nejen německé, ale i české čtenáře upoutá
zvláště vstupní stať kardinála Tomáše Špidlíka
SJ z Vatikánu (boskovického rodáka a blízké-
ho Máchova přítele; zemřel v devadesáti le-
tech 16. 4. 2010). T. Špidlík v ní píše, že se set-
kal před lety v Moskvě s patriarchou Alexejem
II., který se ho otázel: „Čím jste přispěl ke stu-
diu ruské spirituality?“ Špidlík odpověděl:
„Svatostí. Křesťanství se šíří v Asii a v Afri-
ce (...) Mladé církve se již netáží po francouz-
ské nebo německé teologii, nýbrž po tom, čím
pozitivním a všeplatným přispěla evropská
kultura k obecné křesťanské tradici. Bohužel
my sami jsme ještě nepronikli k žádné synté-
ze. A k ní patří právě i ruská spiritualita.“
A proto T. Špidlík zvolil jako téma své statí do
sborníku téma *Pravá a falešná jednota lid-
ských kultur* (s. 13-25). V závěru statí uvádí,
že Kristus nám ukazuje cestu *a realibus ad re-
aliora, per realia ad realiora*.

Sborník je vhodný nejen pro filozofy a teo-
logy, ale i pro teoretiky umění (výtvarného

i slovesného) a pro psychology a přírodovědce
(stať S. Bonka).

J. SEDLÁK

* Festschrift für Prof. Dr. Dr. Karel Mächa
zu seinem 80. Geburtstag mit einer Biblio-
graphie zusammengestellt von Blanka Fri-
sch-Béji. Nordhausen, Traugott Bautz
2010, 258 s.

Kniha o mřížích a humoru

Brněnský rodák, docent Jiří Sedlák (1924),
absolvent oborů čeština a filozofie na Masary-
kově univerzitě, filozof a etik, vydal nedávno
knihu *Mříže a smích*,* v níž referuje o tom,
jak byl v roce 1972 politickým vězněm nor-
malizačního režimu. Řadu let svého produkč-
ního věku strávil Sedlák jako vysokoškolský
učitel filozofie na brněnské Vojenské technic-
ké akademii. To, že se v roce 1968 angažoval
pro myšlenky obrodného procesu, mu po so-
větské okupaci vyneslo vyhazov z místa a vy-
loučení z komunistické strany. Samozřejmě
byl také degradován z podplukovníka na voji-
na a ztratil veškerá privilegia, jimž se důsto-
jnici v minulém režimu těšili. V sedmdesátých
a osmdesátých letech pracoval jako knihovník
a bibliograf v brněnské Státní pedagogické
knihovně, nesměl se však stykat se čtenáři
a měl zákaz publikování. Když byl za svou ve-
řejnou činnost v době tzv. Pražského jara od-
souzen k deseti měsícům nepodmíněně, musel
knihovnu samozřejmě opustit, ale po propu-
štění se do ní mohl vrátit. Polovina trestu mu
byla podmínečně prominuta, takže strávil v br-
něnské věznici a na plzeňských Borech cel-
kem pět měsíců, od 2. května do 27. října
1972.

Druhý díl knihy tvoří populární pojednání
o dějinách politického humoru u nás i ve svě-
tové literatuře. Tento druhý oddíl tvoří jakýsi
pandán části první; autor chce ukázat, jak se
anonymní mluvčí lidu i slavní světoví autoři
humorem bránili proti zlořádům a nešvarům
ve veřejném životě. Přitažlivost knihy zvyšují
barevné reprodukce kreseb a kreslených vtipů
Vladimíra Renčina. První část *Za mřížemi*
(*Zápisky politického vězně*) vyšla také jako